

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(första avdelningen i utökad sammansättning)
den 16 oktober 1996 *

I mål T-336/94,

Efisol SA, bolag bildat enligt fransk rätt, Paris, företrätt av advokaten Jacques Buhart, Paris, och advokaten Jean-Yves Art, Bryssel, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Arendt och Medernach, 8—10, rue Mathias Hardt,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Marc H. van der Woude, vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Carlos Gómez de la Cruz, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

angående en talan enligt artiklarna 178 och 215 andra stycket i EG-fördraget om ersättning för den skada som orsakats av vägran att bevilja licenser för import till gemenskapen av klorfluorkarbid 11,

meddelar

* Rättegångsspråk: franska.

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(första avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden A. Saggio, samt domarna C.W. Bellamy, A. Kalogeropoulos, V. Tiili och R. M. Moura Ramos,

justitiosekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 14 maj 1996,

följande

Dom

Bakgrund och tillämpliga bestämmelser

- 1 Den 14 oktober 1988 antog rådet beslut 88/540/EEG om ingående av Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet och Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EGT nr L 297, s. 8). De förpliktelser som följer av konventionen och protokollet har genomförts i gemenskapernas rättsordning genom rådets förordning (EEG) nr 594/91 av den 4 mars 1991 om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EGT nr L 67, s. 1, nedan kallad förordning nr 594/91), ändrad genom rådets förordning (EEG) nr 3952/92 av den 30 december 1992 angående en snabbare avveckling av ämnen som bryter ned ozonskiktet (EGT nr L 405, s. 41). Det ämne som förevarande mål gäller, nämligen klorfluorkarbid 11 (nedan kallat CFC 11), omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 594/91.

- 2 Enligt artikel 3 i förordning nr 594/91 skall gemenskapen i enlighet med förfarandet i artikel 12 i samma förordning fördela kontingenter på företagen för övergång till fri omsättning i gemenskapen av ämnen som importeras från tredje land. I artikel 12 föreskrivs bland annat att en kommitté bestående av en företrädare för kommissionen och företrädare för medlemsstaterna skall yttra sig. De kvantitativa begränsningarna fastställs i bilaga II till förordning nr 594/91, men volymerna kan ändå ändras av kommissionen.

- 3 När ett företag väl har tilldelats en kontingent skall det enligt artikel 4 i förordning nr 594/91 erhålla en importlicens från kommissionen för att verkligen kunna föra in det ifrågavarande ämnet i gemenskapen. Företaget skall framställa en begäran till kommissionen om detta. Ansökan skall innehålla en beskrivning av det ifrågavarande ämnet och uppgifter om vilken mängd som skall importeras samt plats och tidpunkt för den planerade importen.

- 4 Den 10 juli 1993 offentliggjorde kommissionen yttrande 93/C 188/04, riktat till företag som till Europeiska gemenskapen importerar kontrollerade ämnen som bryter ned ozonskiktet, beträffande förordning nr 594/91, ändrad genom förordning nr 3952/92 (EGT nr C 188, s. 5, nedan kallat yttrande av den 10 juli 1993 [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]). I yttrandet anmodades dessa företag att ansöka om tilldelning av en importkontingent för år 1994. För detta ändamål kunde de berörda företagen i bilaga II till yttrandet finna ett formulär där de bland annat ombads att uppge exportlandet och ange vilket av fyra möjliga användningsområden som det ämne som skulle importeras var avsett för. Användningsområdena var återanvändning eller återvinning, utmönstring genom godkänd teknologi, råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter eller annan användning.

- 5 Som svar på yttrandet av den 10 juli 1993 överlämnade sökanden den 18 november 1993 en ansökan om att tilldelas en kontingent för import av 1 800 ton CFC 11 under år 1994. I denna ansökan hade sökanden, efter att ha strukit över de fyra användningsområdena, skrivit "OK" med avseende på rubriken "annan användning" och där angivit "produktion av polyuretanskum".

- 6 Den 19 november 1993 upplyste en tjänsteman vid kommissionen genom ett telefonmeddelande sökanden om att en kontingent om 1 800 ton CFC 11 avsedd för "annan användning" inte kunde godtas och att det måste preciseras hur ämnet i fråga skulle användas. Efter detta samtal ändrade sökanden genom ett telefax av samma dag sin ansökan genom att ange att det importerade ämnet skulle användas som "råvara vid tillverkning av andra produkter". Sökanden preciserade att tillverkningen i fråga skulle bestå i tillverkning av polyuretanskum.
- 7 Genom en skrivelse av den 10 december 1993 gjorde sökanden på nytt kommissionen uppmärksam på hur betydelsefull den begärda tilldelningen var, och angav att dess två fabriker i Frankrike, som använde CFC 11 för att tillverka polyuretanskyltar, ännu inte var klara för användning av ersättningsämnen för CFC, och att sökanden absolut behövde importera denna produkt från Ukraina eller ett land inom Oberoende Staters Samväld.
- 8 Genom beslut 94/84/EG av den 4 februari 1994 om fastställelse av importkontingenterna för de fullständigt halogenerade klorfluorkarbiderna 11, 12, 113, 114 och 115, andra fullständigt halogenerade klorfluorkarbidar, haloner, koltetraklorid och 1,1, 1-triklorethan för perioden mellan den 1 januari och den 31 december 1994 (EGT nr L 42, s. 20 [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå]), föreskrev kommissionen importkontingenterna för år 1994. I bilaga II till detta beslut återfinns sökanden bland de importörer som har tilldelats kontingenter för import av CFC 11 att användas som råvara vid tillverkning av andra kemiska ämnen (i den engelska versionen: "for the use as feedstock in the manufacture of other chemicals").
- 9 Den 15 februari 1994 överlämnade sökanden en ansökan till kommissionen, daterad den 24 januari 1994, som avsåg erhållande av importlicenser för två laster av CFC 11 från Ryssland. Några dagar senare, den 17 och den 21 februari 1994, beställde sökanden dessa laster av sin ryske leverantör.

- 10 Genom ett telefax av den 24 februari 1994 upplyste kommissionen sökanden om att man hade vägrat att bevilja denne importlicenser. Kommissionen förklarade att beslutet hade fattats på begäran av franska miljöministeriet, som ansåg att det importerade ämnet var avsett för annan användning än som råvara vid tillverkning av kemiska produkter. I samma telefax förklarade kommissionen att "användning som 'råvara' avser alla produktionsprocesser som resulterar i att de kontrollerade ämnena, med förbehåll för försumbara kvantiteter, helt försvinner (det vill säga förstörs, löses upp etc)", och att "även om Efisol har angivit att det importerade ämnet är avsett att användas som 'råvara', har det även upplyst kommissionen om att ämnet skall användas vid tillverkning av polyuretanskum. Det rör sig uppenbarligen om ett användningsområde som inte överensstämmer med begreppet användning som 'råvara'. Tyvärr har detta förhållande inte uppmärksamats tidigare".
- 11 När kommissionen fattade detta beslut var två tåg på väg, det ena till Frankrike med en last CFC 11, och det andra till före detta Sovjetunionen för att hämta en andra last av samma ämne.
- 12 Sökanden och kommissionen sammanträffade därefter flera gånger för att finna en lösning på sökandens problem till följd av kommissionens vägran att bevilja importlicenser, men alla förhandlingar om detta strandade slutligen. Sökanden meddelade därför kommissionen i en skrivelse av den 10 mars 1994 att man vid gemenskapsdomstolarna skulle begära ersättning för kostnaderna för den redan utförda transporten av den första lasten, för kostnaderna för att omdestinera det tåg som hade avgått tomt för att hämta den andra lasten, för skadorna på grund av produktionsförluster och förlorade kontrakt samt för skadorna på grund av all annan skada som följde av kommissionens vägran att bevilja importlicenser.
- 13 Den 6 maj 1994 skickade kommissionsledamoten Y. Paleokrassas en skrivelse till sökanden där han bekräftade dels att importlicenserna inte kunde beviljas, med hänsyn till att det verkliga syftet med de importerade ämnena, det vill säga produktion av polyuretanskum, inte överensstämde med det tillstånd som hade givits

för användning som råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter ("feed-stock uses"), dels att kommissionens tjänster fortfarande stod till sökandens förfogande för att diskutera lämpliga lösningar.

- 14 Genom telefax av den 9 juni 1994 sände sökanden kommissionen en översikt över "skada som Efisol direkt har lidit". I översikten redogjordes för kostnaderna för de båda huvudtransaktionerna, vilka sedan i sin tur var uppdelade på flera rubriker. Den första transaktionen, kallad "första tåget", innefattade köp av produkten, transport fram och tillbaka mellan Europeiska unionen och Ryssland samt försäkring och transport inom Europeiska unionen. Den andra, kallad "andra tåget", omfattade transport fram och tillbaka mellan Europeiska unionen och Ryssland samt extra inköpskostnader, som utgjordes av inköpskostnaden för CFC 11 hos gemenskapsleverantören minus inköpskostnaden hos den ryske leverantören. Det sammanlagda beloppet för dessa kostnader uppgick till 2 267 457 FF.
- 15 Genom en skrivelse av den 20 juni 1994 avlog kommissionen skadeståndsanspråket och framhöll att om ett felaktigt beteende skulle karakteriseras, stod detta att finna hos sökanden som hade "försökt vilseleda kommissionens tjänster i fråga om det exakta användningsområdet för ämnena i fråga" och som hade gjort "åtaganden hos en rysk leverantör till och med innan denne hade tilldelats kontingenten".

Förfarande och parternas yrkanden

- 16 Det är under dessa omständigheter som sökanden, genom en ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 14 oktober 1994, har väckt förevarande talan.

- 17 Efter referentens rapport beslutade förstainstansrätten att inleda det muntliga förfarandet utan att vidta föregående åtgärder för bevisupptagning. Inom ramen för processledningen anmodades dock parterna att skriftligen besvara vissa frågor före sammanträdet.
- 18 Parterna har yttrat sig och svarat på förstainstansrättens muntliga frågor vid det offentliga sammanträdet som ägde rum den 14 maj 1996.
- 19 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall
- förplikta svaranden att ersätta den skada som sökanden har lidit, med ett belopp om 2 242 703 FF, jämte årlig dröjsmålsränta om 8 procent från och med dagen för förstainstansrättens dom, samt
 - förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.
- 20 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall
- ogilla talan, samt
 - förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Den enda grunden, som avser principen om skydd för berättigade förväntningar

Sammanfattning av parternas argument

- 21 Sökanden har gjort gällande att vägran att bevilja importlicenser motsvarar ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar och följaktligen utgör ett rättsstridigt beteende. Framför allt har kommissionen genom sitt beslut att tilldela sökanden en kontingent framkallat grundade förhoppningar hos denne om att motsvarande importlicenser senare skulle beviljas.

- 22 Enligt sökanden framgår det klart av förordning nr 594/91 att beviljandet av importlicenserna inte är en fristående handling från tilldelningen av en kontingent, utan att kommissionen tvärtom måste bevilja importlicenser när en kontingent väl har tilldelats. För att komma fram till den slutsatsen har sökanden sökt stöd i den engelska versionen av artikel 4.1 andra meningen i förordning nr 594/91, som lyder på följande sätt: "The licence shall be issued by the Commission." Sökanden har även citerat yttrandet av den 10 juli 1993 där kommissionen själv har förklarat att "kommissionen ... fastställer kontingenterna för varje importör ... och utfärdar sedan importlicenserna på grundval av de kontingenter som fastställts i enlighet med artikel 4 i samma förordning". Det automatiska sambandet mellan tilldelningen av en kontingent och beviljandet av motsvarande licenser skulle även framgå av kommissionens skrivelse av den 25 januari 1994, genom vilken sökanden underrättades om att denne skulle tilldelas den begärda kontingenten. Kommissionen preciserade där: "När tillståndsförfarandet officiellt har bekräftats (om cirka tio dagar), kommer Ni snarast att tillsändas ansökningshandlingar för importlicenser och upplysningar om ansökningsförfarandet."
- 23 Enligt sökanden följer härav att om kommissionen tilldelar någon en kontingent med fullständig kännedom om hur mottagaren tänker använda den, måste den senare bevilja nödvändiga licenser för importen av de ämnen som är avsedda för denna användning.
- 24 Sökanden har hävdats att det var omöjligt att förutse kommissionens tolkning enligt vilken produktion av polyuretanskum inte skall ingå i kategorin "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter". Tolkningen innebär nämligen att uttrycket "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter" enbart avser produktionsprocesser under vilka använt CFC försvinner, vilket motsvarar en annan betydelse än den gängse definitionen. Sökanden har för övrigt uppmärksammat att uttrycket "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter" vid tidpunkten i fråga inte definierades i någon offentliggjord text. En första förklaring offentliggjordes senare när importkontingenterna för år 1995 offentliggjordes i yttrande 94/C 215/02, riktat till företag som till Europeiska gemenskapen importerar kontrollerade ämnen som bryter ned ozonskiktet, beträffande förordning nr 594/91, ändrad genom förordning nr 3952/92 (EGT nr C 215, 1994, s. 2).

- 25 Sökanden har slutligen framhållit att denne i alla handlingar som har skickats till kommissionen har angivit att importerat CFC skulle användas vid tillverkning av polyuretanskum. Följaktligen kan sökanden inte se hur denne skulle ha vilselett kommissionen beträffande syftet med det CFC 11 som skulle importeras. Kommissionen medgav för övrigt själv i sitt telefax av den 24 februari 1994 att sökanden hade varit i god tro.
- 26 Kommissionen anser inledningsvis att beviljande av exportlicenser enligt artikel 4 i förordning nr 594/91 inte automatiskt och nödvändigtvis följer på tilldelningen av en kontingent enligt artikel 3 i samma förordning. Systemet med ansökan om importlicenser syftar nämligen till att säkerställa att besluten om fördelning av kontingenter följs och ger således kommissionen en möjlighet att vid varje tillfälle kontrollera om det sökande företaget följer gränserna och villkoren för användning av den kontingent som det förfogar över och om den aviserade importen kommer från ett land som är part i Montrealprotokollet.
- 27 Kommissionen har erinrat om att i detta fall avsåg den kontingent som sökanden tilldelats en bestämd kvantitet, ett bestämt ämne och ett bestämt användningsområde, nämligen 1 800 ton orört CFC 11 som skulle användas som "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter". Kommissionen har framhållit att den hade fog för att vägra att bevilja exportlicenserna, eftersom det framkom att importerat CFC 11 inte skulle användas på det sätt som angavs i beslutet om tilldelning av kontingenten. Kommissionen har för övrigt noterat att denna vägran inte alls innebär att man drog tillbaka den rättsakt genom vilken kontingenten tilldelades, eftersom sökanden behöll sin rätt att importera, inom de gränser och på de villkor som fastställdes i beslutet om tilldelning.
- 28 Kommissionen har bekräftat att om den hade beaktat att sökanden avsåg att använda importerat CFC 11 vid tillverkning av polyuretanskum, skulle den aldrig ha tilldelat sökanden kontingenten, eftersom denna tillverkning inte klart avser en process under vilken CFC försvinner och därför inte utgör en användning av CFC som "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter". Kommissionen har dock tillagt att den inte var skyldig att beakta denna information, eftersom syste-

met för fördelning av kontingenter styrs av de uppgifter som krävs enligt formulären för ansökan om kontingenter och sökanden hade i sitt formulär angivit att de importerade ämnena skulle användas som "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter". Dessutom har kommissionen uppgivit att den årligen erhåller ett sextiotal ansökningar om kontingenter, vilket enligt denna utgör ett annat skäl för att den vid fördelningen av kontingenterna inte skall vara skyldig att beakta vad de sökande företagens industriella verksamheter består i.

- 29 Kommissionen är i övrigt förvånad över att sökanden har bestridit att den hade kännedom om att uttrycket "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter" innebär att det rör sig om en tillverkning under vilken CFC försvinner. Kommissionen anser att uttrycket "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter" är ett nyckelbegrepp i den internationella och gemenskapsrättsliga regleringen av ämnen som bryter ned ozonskiktet. Under dessa omständigheter kan sökandens okunnighet inte motiveras av det förhållandet att kommissionen vid tidpunkten i fråga inte hade offentliggjort någon definition. Termens innebörd följer för övrigt av grupperingen av begreppen för utmönstring och användning som råvara i artikel 2 elfte strecksatsen första meningen i förordning nr 594/91.

Förstainstansrättens bedömning

- 30 Förstainstansrätten erinrar om att gemenskapens ansvar enligt artikel 215 andra stycket i fördraget och de allmänna principer som det hänvisas till i den bestämmelsen förutsätter att flera villkor är uppfyllda vad gäller att det beteende som institutionen anklagas för är rättsstridigt, att skada verkligen har inträffat och att det föreligger ett orsakssamband mellan beteendet och den åberopade skadan (se exempelvis domstolens dom av den 2 juli 1974, Holtz & Willemsen mot rådet och kommissionen, 153/73, Rec. s. 675, punkt 7). Det skall följaktligen till att börja med prövas om det beteende som kommissionen anklagas för i detta fall är rättsstridigt och särskilt om det innebär ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar, vilket sökanden har påstått.

- 31 Enligt en fast rättspraxis är principen om skydd för berättigade förväntningar en del av gemenskapernas rättsordning (domstolens dom av den 3 maj 1978, Töpfer mot kommissionen, 112/77, Rec. s. 1019, punkt 19). Rätten att åberopa skydd för berättigade förväntningar omfattar varje enskild som befinner sig i en sådan situation att det framgår att gemenskapernas administration genom att ge den enskilde uttryckliga försäkringar har framkallat grundade förhoppningar hos denne (förstainstansrättens domar av den 14 juli 1994, Grynberg och Hall mot kommissionen, T-534/93, RecFP s. II-595, punkt 51, och av den 14 september 1995, Lefebvre m. fl. mot kommissionen, T-571/93, REG. s. II-2379, punkt 72). Då en försiktig och klok ekonomisk aktör emellertid kan förutse att det kommer att vidtas en gemenskapsrättslig åtgärd av sådant slag att hans intressen påverkas, kan han inte åberopa en sådan princip när åtgärden vidtas (domstolens domar av den 1 februari 1978, Lührs, 78/77, Rec. s. 169, punkt 6, och av den 11 mars 1987, Van den Bergh en Jurgens mot kommissionen, 265/85, Rec. s. 1155, punkt 44).
- 32 Mot bakgrund av de principer som har beskrivits, skall det prövas om sökanden på grund av tilldelningen av en importkontingent kunde ha en grundad förhoppning om att senare beviljas begärda importlicenser och om sökanden, i egenskap av en försiktig och klok ekonomisk aktör, inte kunde ha förutsett kommissionens vägran att bevilja importlicenser.
- 33 Härvid konstaterar förstainstansrätten inledningsvis att det administrativa förfarande som föreskrivs i förordning nr 594/91 för att få tillstånd att importera ämnen som bryter ned ozonskiktet till gemenskapen sker i två etapper. Först tilldelas någon en kontingent enligt artikel 3 i förordningen och sedan utfärdas enligt artikel 4 i förordningen en eller flera importlicenser som motsvarar den tilldelade kontingenten. Härav följer att den rätt att importera som erhålls vid tilldelningen av en kontingent börjar gälla först när en importlicens har utfärdats.
- 34 Förstainstansrätten anser att det följer av allt vad som anförts ovan att sökanden inte i god tro har kunnat förvänta sig att det skulle utfärdas importlicenser till denne. Det förhållandet att sökanden hade tilldelats en importkontingent kunde inte grunda några förväntningar, eftersom denna tilldelning endast utgjorde en

första etapp för att erhålla en faktisk rätt att importera. Under dessa omständigheter anser förstainstansrätten att en försiktig och klok ekonomisk aktör, i motsats till vad sökanden har gjort, inte skulle ha påbörjat tågtransporten av beställda laster utan att invänta kommissionens beslut avseende ansökan om importlicenser, och utan att vidta nödvändiga försiktighetsåtgärder för att skydda sina intressen för det fall ansökan avslogs. Förstainstansrätten erinrar vidare om att domstolen i sin rättspraxis har angivit att om administrationen inom en rimlig tidsfrist drar tillbaka den rättsakt som skulle kunna ligga till grund för berättigade förväntningar, kan sådana berättigade förväntningar inte anses ha uppkommit (domstolens dom av den 26 februari 1987, *Consorzio Cooperative d'Abruzzo mot kommissionen*, 15/85, Rec. s. 1005, punkt 12—17). I det här fallet tilldelades sökanden importkontingenten den 4 februari 1994. Sökanden överlämnade sin begäran om licenser till kommissionen den 15 februari 1994 och licenserna vägrades den 24 februari 1994. Förstainstansrätten anser att administrationen under dessa omständigheter har reagerat inom en rimlig tidsfrist. Härav följer att sökanden själv har försatt sig i fara genom att börja göra beställningar för import den 17 februari 1994, endast två dagar efter att den hade framställt sina ansökningar om importlicenser och utan att invänta resultatet.

- 35 Dessutom anser förstainstansrätten att sökanden, i egenskap av ett företag som aktivt använder kemiska ämnen och framför allt sådana som omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 594/91, hade möjlighet att känna till att det inte var helt säkert att den planerade användningen överensstämde med den användning som sökanden hade tilldelats en kontingent för, det vill säga som "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter". I sin ansökan om kontingenter angav sökanden nämligen kategorin "råvara vid tillverkning av andra produkter" och inte "råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter", vilket gör det möjligt att anta att denne redan i detta skede visste att det kunde ifrågasättas om polyuretanskum kan betecknas som kemisk produkt. Mot bakgrund av dessa omständigheter kan kommissionens slutliga vägran inte anses som oförutsägbart.
- 36 Härutöver erinrar förstainstansrätten om att berättigade förväntningar inte kan framkallas av administrationens betecende om detta inte överensstämmer med gemenskapslagstiftningen (domstolens dom av den 26 april 1988, *Krücken*, 316/86, Rec. s. 2213, punkt 23). I detta avseende kan det konstateras att kommissionen tilldelade sökanden en kontingent för import av CFC 11 att användas som "råvara

vid tillverkning av andra kemiska ämnen”, trots att sökanden klart hade angivit, såväl i den första versionen som i den ändrade versionen av ansökan, att denne avsåg att använda importerat CFC 11 vid tillverkning av polyuretanskum. Att beteckna polyuretanskum som ”kemiskt ämne” är emellertid vagt ur vetenskaplig synvinkel. Inte heller enligt regler och definitioner som gemenskapen har kommit överens om på internationell nivå (se punkt 1), kan polyuretanskum anses som en produkt vid vars tillverkning CFC 11 kan användas som ”råvara vid tillverkning av andra kemiska produkter”, eftersom ämnet inte förstörs under produktionsprocessen. Kommissionen gjorde bland annat dessa förtydliganden vid sammanträdet och de bestreds inte av sökanden. Härav följer att kommissionen, genom att tilldela sökanden en kontingent för just det nämnda användningsområdet, samtidigt som den visste eller borde ha vetat att sökanden avsåg att tillverka polyuretanskum, felaktigt har tillämpat gällande gemenskapslagstiftning, särskilt artikel 3 och bilaga II till förordning nr 594/91 samt sitt yttrande av den 10 juli 1993. Kommissionens beteende har således inte stått i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen, vilket innebär att detta beteende inte har kunnat framkalla grundade förhoppningar hos sökanden.

- 37 Av allt som anförts ovan framgår att talan skall ogillas, utan att det är nödvändigt att pröva om sökanden har styrkt att det föreligger en skada och ett orsakssamband mellan det beteende som kommissionen anklagas för och denna skada.

Rättegångskostnader

- 38 Även om sökanden är tappande part, skall det vid fördelningen av rättegångskostnaderna beaktas att svarandens beteende inte har stått i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen. Under sådana omständigheter kan man inte förebrå sökanden att denne har väckt talan vid förstainstansrätten för att få en bedömning av beteendet samt av den skada som detta eventuellt har medfört. Det kan fastställas att svarandens beteende har bidragit till tvistens uppkomst.

- 39 Således skall artikel 87.3 andra stycket i rättegångsreglerna tillämpas, där det anges att förstainstansrätten kan förplikta vinnande part att ersätta den andra partens kostnader som förorsakats av den förstnämnda partens egna beteende (se i tillämpliga delar domstolens dom av den 27 januari 1983, List mot kommissionen, 263/81, Rec. s. 103, punkterna 30 och 31). Detta innebär att kommissionen skall förpliktas att ersätta samtliga rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(första avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

1) Talan ogillas.

2) Kommissionen skall ersätta samtliga rättegångskostnader.

Saggio

Bellamy

Kalogeropoulos

Tiili

Moura Ramos

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 16 oktober 1996.

H. Jung

A. Saggio

Justitiesekreterare

Ordförande